

Škafja vsak četrtok
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na doma
za celo leto K 4.—
na pol leta „ 2.—
na četrt leta „ 1.—

Maročnina se pošilja
spravnostno v tiskarni
sv. Cirila, koroske
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tiskar-
skega društva do-
živajo list brez po-
sebne naročitve.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Recepti se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 15.

V Mariboru, dne 10. aprila 1902.

Tečaj XXXVI.

Jugoslovanski minister.

Ker so Nemci pri glasovanju o slovenski spodnji gimnaziji v državnem zboru propali, začeli so besneti. Ki so posebno vročekrvni, zahtevajo, da morajo Nemci v državnem zboru začeti z razbijanjem ali vsaj z najostrejšo oporbo, ki so mirnejši, pa zahtevajo, naj se jim da poseben nemški minister, ki bo v ministerstvu zagovarjal želje in zahteve Nemcev.

Slovanom je pač vseeno, ali delajo Nemci v državnem zboru oporbo ali ne. Slovani morajo stati vedno na straži, kajti ministerstvo bo vladalo v nemškem duhu, naj so potem Nemci v vladnem taboru ali ne. Prav pa je Slovanom, ako začnejo Nemci z razbijanjem. Potem se gotovo razbije tudi sedanji državni zbor in z njim — sedanji volilni red, ki je le Nemcem na hasek. Priti mora splošna volilna pravica in ta bo zagotovila Slovanom v državnem zboru večino, kakor jo imajo po številu tudi v državi.

Nemški zahtevi po nemškem ministru pa morajo jugoslovanski poslanci postaviti nasprotno zahtevo po jugoslovanskem ministru. Če imajo Čehi svojega češkega, Poljaki svojega poljskega ministra, če Nemci zahtevajo za se še posebnega nemškega ministra, potem ne vemo, zakaj bi tudi mi Jugoslovani ne zahtevali in ne smeli imeti posebnega jugoslovanskega ministra?

Učimo se od Nemcev, kako se mora zahtevati Nemcem narekuje zahteve njih gospodstvaželjnost in grabežljivost, nam dejanske potrebe. Za to imamo Jugoslovani

vso pravico, da se nam izpolni zahteva po jugoslovanskem ministru.

Samo Celje!

Iz govora državnega poslanca Jos. Žičkarja v državno-zborski seji dne 20. marca 1902.

Vprašam vas, gospoda moja, kje je bolj ugoden kraj za srednjo šolo, če ne mesto, v katerem so nastanjeni tudi različni uradi? Kdo bo tako nespameten ter ustanovil srednjo šolo več kilometrov proč od mesta, katero je naravno središče za celi večji okraj? In kakor sem že omenil, Celje je takšno naravno središče. Tam ima svoj sedež okrajno glavarstvo, okrajno sodišče, okrajno sodišče, davčni urad, zemljoknjižni urad, rudarski urad. Skozi Celje vodi dunajsko-tržaška državna cesta, tje vodita okrajni cesti iz Št. Jurija in Laškega. Druge ceste se ne daleč od Celja združijo z imenovanimi cestami. V Celje vodi južna železnica iz Zidanega mosta v Poljčane ter železnica iz Slovenjegrada; tudi Brežiški okraj je s Celjem zvezan po progi Zagreb-Zidanost.

Zato se dogaja, da vsak dan pride okoli 40 učencev, ki obiskujejo slovensko gimnazijo, z različnimi vlaki v Celje in se zvečer zopet po isti poti vračajo. Tako starišem tudi ni težko, da večkrat obišejo svoje sinove ter jim donesajo tudi hrane.

Vse te olajšave za veliko število starišev pa izginejo, ako preložite gimnazijo iz Celja v kaki trg. Kje pa boste tudi dobili v trgih primerno stanovanje za učitelje in

učence, ki pa se po mestih brez težave morejo dobiti?

Naučna uprava torej ni mogla ugoditi nasvetu onih, ki so govorili, naj se naš zavod prestavi iz Celja v Zalec, Sv. Jurij ali pa celo v Brežice. Mimogrede bodi omenjeno, da je žalski občinski zastop v seji z dne 7. februarja 1902 odločno ugovarjal, da bi se zavod v Celju opustil, ter zahteval naj se še nadalje vzdržuje v Celju, kot središču slovenskega prebivalstva.

Razlogi, zakaj je vlada te rahle razrede pustila v Celju, so bili torej brezdvomno izvanredno važni.

Politični shod na Vidmu.

(Izvirno poročilo.)

Dne 6. t. m. se je vršil na Vidmu shod katol. polit. društva «Sava». Shoda se je udeležilo mnogo slovenskih razumnikov iz Brezice, Pilstanja, Kozja, Sevnice, Rajhenburga, Vidma, Zdol, in pa veliko število kmetov. Prostorji Podjedove gostilne so bili kar natlačeni. Z zanimanjem so sledili poslušalci govoru g. drž. in dež. poslanca Žičkarja, v katerem je razpravljal stanje in delovanje dež. in državne zbornice, zlasti jih je zanimala točka o celjski slovenski gimnaziji. Z živo besedo je ožigosal g. dr. Fran Jankovič nam nasprotno časopisje. «Štajercu» je dokazal, da ta list ni slovenski, ker ga zalagajo nemški kramarji. Nemci so na svojem zaupnem shodu v Mariboru lanskega leta sami to priznali. Ta list pa tudi ni krščanski, ni prijatelj kmetov, katere hoče le zbegati,

Listek.

Škrlatast evet.

Po Vaclavu Kosmaku S. S.
(Dalje.)

Cerkovnik, videč gospo krasno oblečeno, se je majal in premikal, ne vedoč, na katero nogo bi se prestopil.

«Prosim vas», ogovorila ga je gospa uljudno, «ali ima častiti gospod današnje sveto mašo plačano?»

«Nima.»

Gospa položi srebrnik na mizo rekoč: «Prosim ga spoštljivo, da bi danes daroval sveto mašo za pokojnega Jožefa Kočarka in ženo Marijo.»

«No, saj mu rečem», spravi je cerkovnik iz sebe nerodno iz samega presenečenja. Postal je še-le pred kratkim cerkovnik, ni se še torej znal obnašati v različnih okoliščinah svoje službe in pa — takšna gospa je bila v Markovcu nekaj tako redkega in nenavadnega, kakor zvezda repatica na nebu.

Gospa je odšla in se vsedla zraven gospic. Klopi so se polagoma napolnile, otroci so se postavili spredaj, cerkovnik je prižgal sveče, zvonček pri zakristiji je zapel, orglje zabučale, in duhovnik je stopil pred oltar.

Bil je mlad, krepak mož. Bivši stari gospod župnik je počival že kakih osem let pod velikim križem na pokopališču. Za njim je prišel novi gospod in z njim se je spremenilo mnogo. Uravnal si je v cerkvi vse po svojem ukusu, da je onemu, ki je videl pred dvajsetimi leti to cerkvice, bila sedaj res mnoga reč neznan, čudna. In tuja gospa se je ozirala nekako čudno po cerkvi in ljudeh. Ko je zapel učitelj pesem:

Pred Bogom pokleknilno,
Povzdignimo srca,

odprla je staro, umazano knjigo in pela goreče in glasno z ljudstvom. — Gospici sta molili iz malih knjižic z zlato obrezo. Bili sta rajsko lepi kakor angelja, jedna kostanjevih, druga zlatorumenih las. Molili sta, ne da bi oči uprli drugam ko na oltar.

Po sveti maši namignila je gospa gospicami in obdarovala beračice, ki so se sedele pod korom, tako bogato, da so se skoraj prestrašile in jednoglasno, pozabivši, da so v cerkvi, klicale: «Bog vam povrni stokrat. Bodemo še molile.»

Vedla je gospici pred star leseni križ, kjer so vse pokleknilo. Imel je še velike rudeče rane, le kolena so bila še bolj umazana. Sklenila je roke, povzdignila modre oči k staremu križu in gledala z velikimi solzami na obraz Izveličarjev; iz prsij pa se ji je

izvil vzdih, in ta vzdih se je tresel kakor struna, brnel in zvenel proti nebu pred vrata, kjer se podeljuje podpora vsakoršna in vsem.

Mimo je šel duhovnik, mimo so šle radovedne beračice, gledaje na njo, — a ona ni nič videla.

Pred cerkvijo so se postavile ženske in klepetale:

«Verujte mi», pravi sladkarica, «to ni nobena druga ko Katrica. Poglejte vendar ti sestrici!»

«Kje bi se vzela!» se je branila Fedrovka, «iz take beračije — takšna gospa!»

«Zgodile so se drugačne reči, zakaj bi se to ne?»

Gospa je vstala in šla h grobu, v katerem je ležala Kočarka.

Ženske so ostale kakor bi strela v nje udarila in vile roke.

«Vidite, vidite», vzradovala se je sladkarica, «da sem jo spoznala.»

«Kdo bi si to mislil, iz takšne reve!»

čudila se je stara Kolarka. «Kaj pa, ko bi jo pozdravile?»

«Pustimo jo v miru», svetuje stara županja. «Če bo hotela koga obiskati, saj bo našla pot k njemu.»

«Naposled bi si mislila, da je kaka grofica», pridejala je zavistno Fedrovka.